

W ZESZYCIE

- Prowadzenie efektywnej terapii logopedycznej bez poznania mechanizmów zaburzenia i jego wpływu na funkcjonowanie komunikacyjne dziecka nie jest możliwe. W wielu przypadkach to dopiero analiza zachowań w tym zakresie, a zwłaszcza występujących w nich nieprawidłowości, pozwala na ustalenie uwarunkowań zaburzeń. Warto więc łączyć z badaniami ilościowymi (test) próby jakościowe (logopedyczne badanie całościowe).
- Rozwój wiedzy o dysleksji u dzieci skupiał się na skutkach zaburzenia, a nie na rozumieniu procesu, który do niego prowadzi. Znacząco wpłynęło to na model diagnozy i zbyt późne rozpoczynanie terapii, nasilające trudności edukacyjne dzieci z dysleksją. Wiedza neurobiologiczna pozwala rozumieć powiązania dysleksji z innymi zaburzeniami oraz mechanizmy jej rozwoju od wczesnych etapów życia.
- Ocena umiejętności nazywania emocji jest ważna z punktu widzenia logopedii. Rozpoznawanie i rozumienie emocji oraz ich nazywanie sprawia trudność wielu dzieciom z zaburzeniami neurorozwojowymi. Tworzenie polskich prób mających na celu ocenę tej ostatniej umiejętności w warunkach testowych jest konieczne, choć stanowi spore wyzwanie.
- W ostatnich latach rozpowszechniła się wśród młodych osób tendencja do modyfikowania palatalności spółgłosek: [c], [z], [tɕ], [d͡z], które przypominają spalatalizowane sybilanty zębowe: [sʲ], [zʲ], [tʲsʲ], [d͡zʲ] lub dźwiękowe: [ʃ], [ʒʲ], [tʃʲ], [d͡ʒʲ] oraz spółgłoski prawie zupełnie zdepalatalizowane. Wbrew wcześniejszym doniesieniom okazuje się, że zjawisko występuje w wymowie nie tylko kobiet, lecz także mężczyzn.
- Terminologia logopedyczna stale ewoluuje wraz z intensywnym rozwojem logopedii w ostatnich dziesięcioleciach. Badania nad tą terminologią pozwolą zidentyfikować nazewnictwo aktualnie wykorzystywane, terminy już nieaktualne lub o zmienionym znaczeniu, a także nowe jednostki leksykalne.

Słowa kluczowe: zespół Landaua-Kleffnera – mózgowie zaburzenia rozwoju mowy i języka – kliniczna diagnoza logopedyczna – badanie jakościowe i ilościowe – dysleksja – diagnoza dymensjonalna – ADHD – zespół Aspergera – współwystępowanie zaburzeń – ASD – nazywanie emocji – emocje – diagnoza logopedyczna – polskie sybilanty dźwiękowo-palatalne – różnicowanie wymowy – zaburzenia artykulacji – zmiany fonetyczne w języku polskim – uwarunkowania wymowy – terminologia logopedyczna – język specjalistyczny – leksykologia – badanie ankietowe.